Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2013. gada 19. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Orhūsas konvencija — Direktīva 2003/4/EK — Vides informācijas pieejamība sabiedrībai — Piemērošanas joma — Jēdziens "publiska institūcija" — Kanalizācijas un ūdensapgādes uzņēmumi — Ūdens resursu nozares privatizācija Anglijā un Velsā

Lieta C-279/12

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber)* (Apvienotā Karaliste) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2012. gada 21. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2012. gada 4. jūnijā, tiesvedībā

Fish Legal ,

Emily Shirley

pret

Information Commissioner ,

United Utilities Water plc ,

Yorkshire Water Services Ltd ,

Southern Water Services Ltd .

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], priekšsēdētāja vietnieks K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], palātu priekšsēdētāji M. Ilešičs [*M. Ilešič*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], E. Juhāss [*E. Juhász*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] un Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*], Dž. Arestis [*G. Arestis*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], K. Toadere [*C. Toader*], A. Prehala [*A. Prechal*] (referente), E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*] un K. Vajda [*C. Vajda*],

ģenerāladvokāts P. Kruss Viljalons [*P. Cruz Villalón*],

sekretāre A. Impellicēri [*A. Impellizzeri*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 16. aprīļa tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – angļu.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Fish Legal* vārdā – *W. Rundle*, *solicitor*, kam palīdz *D. Wolfe*, *QC*,

— *E. Shirley* vārdā – *R. McCracken*, *QC*, un *M. Lewis*, *barrister*,

— *Information Commissioner* vārdā – *R. Kamm* un *A. Proops*, *barristers*, kuras pilnvarojis *R. Bailey*, *solicitor*,

— *United Utilities Water plc*, *Yorkshire Water Services Ltd* un *Southern Water Services Ltd* vārdā – *T. de la Mare*, *QC*, ko pilnvarojis *J. Mullock*, *solicitor*,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *J. Beeko*, pārstāve, kurai palīdz *J. Eadie*, *QC*, kā arī *J. Maurici* un *C. Callaghan*, *barristers*,

— Dānijas valdības vārdā – *V. Pasternak Jørgensen* un *M. Wolff*, pārstāves,

— Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Gentili*, *avvocato dello Stato*,

— Eiropas Komisijas vārdā – *P. Oliver* un *K. Mifsud-Bonicci*, kā arī *L. Pignataro-Nolin*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2013. gada 5. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīvas 2003/4/EK par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un par Padomes Direktīvas 90/313/EEK atcelšanu (OV L 41, 26. lpp.) 2. panta 2. punkta interpretāciju.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Fish Legal* un *E. Shirley*, no vienas puses, un *Information Commissioner* (Informācijas komisārs), kā arī *United Utilities Water plc*, *Yorkshire Water Services Ltd* un *Southern Water Services Ltd* (turpmāk tekstā – "attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi"), no otras puses, par to, ka pēdējās minētās sabiedrības ir noraidījušas *Fish Legal* un *E. Shirley* iesniegtos pieteikumus par piekļuvi noteiktai informācijai par kanalizāciju un ūdensapgādi.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

3 Konvencijas par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, kas Eiropas Kopienas vārdā ir apstiprināta ar Padomes 2005. gada 17. februāra Lēmumu 2005/370/EK (OV L 124, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Orhūsas konvencija"), 2. panta 2. punktā jēdziens "valsts iestāde [publiska institūcija]" ir definēts šādi:

"[..]

a) valsts, reģionāla vai cita līmeņa pārvaldes iestāde;

b) fiziskas vai juridiskas personas, kas saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem īsteno valsts pārvaldes funkcijas, tostarp ar vidi saistītus īpašus pienākumus, darbības vai pakalpojumus;

c) visas citas fiziskas vai juridiskas personas, kurām ir valstiski pienākumi vai funkcijas vai kuras sniedz ar vidi saistītus publiskus pakalpojumus, būdamas to institūciju vai personu pakļautībā, kas minētas a) vai b) apakšpunktā;

d) visu to reģionālo ekonomiskās integrācijas organizāciju institūcijas, kuras minētas 17. pantā un ir šīs konvencijas Puses.

Šī definīcija neattiecas uz struktūrām vai institūcijām, kas pilda tiesas vai likumdevēja funkcijas."

4 Šīs konvencijas 4. panta 1. punktā ir paredzēts, ka, ievērojot noteiktus ierobežojumus un nosacījumus, katrai pusei jānodrošina, lai valsts iestādes, ievērojot attiecīgās valsts tiesību aktus, sabiedrībai darītu pieejamu lūgto informāciju par vidi.

Savienības tiesības

5 Direktīvas 2003/4 preambulas 1., 5., 8., 9. un 11. apsvērumā ir noteikts:

"(1) Plašāka pieeja vides informācijai un šādas informācijas izplatīšana palīdz pievērst sabiedrības uzmanību vides problēmām, veicina viedokļu brīvu apmaiņu, sabiedrības efektīvāku līdzdalību lēmumu pieņemšanā vides jomā un galu galā palīdz uzlabot vidi.

[..]

(5) [..] Kopienas tiesību aktu noteikumiem jābūt saskaņā ar [Orhūsas konvenciju], lai Eiropas Kopiena varētu to ratificēt.

[..]

(8) Jānodrošina, lai ikvienai fiziskai vai juridiskai personai [Kopienā] būtu tiesības iegūt publisko institūciju rīcībā esošu vai tām pieejamu vides informāciju, nepamatojot tās nepieciešamību.

(9) Publiskajām institūcijām, cik iespējams, jānodrošina arī vides informācijas pieejamība plašai sabiedrībai un tās izplatīšana, jo īpaši izmantojot informācijas un sakaru tehnoloģijas. Gatavojot ziņojumus par šo direktīvu vai pārskatot to, ir jāņem vērā šo tehnoloģiju attīstība nākotnē.

[..]

(11) Ievērojot Līguma 6. pantā noteikto principu, ka vides aizsardzības prasības jāņem vērā, nosakot un īstenojot Kopienas politiku un darbības, ir jāpaplašina publisko institūciju definīcija, ietverot tajā valdību vai citas valsts pārvaldes iestādes valsts, reģionu vai vietējā līmenī neatkarīgi no tā, vai tās veic īpašus pienākumus vides jomā. Šai definīcijai tāpat jāaptver citas personas vai struktūras, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem veic valsts pārvaldes funkcijas vides jomā, kā arī citas personas vai struktūras, kuras darbojas to pārraudzībā un kam valsts uzticējusi pienākumus vai funkcijas vides jomā."

6 Šīs direktīvas 1. pantā tās mērķi ir definēti šādi:

"Šīs direktīvas mērķi ir:

a) garantēt publisko institūciju rīcībā esošās vai tām pieejamās vides informācijas iegūšanas tiesības un izklāstīt pamatnoteikumus un praktiskus pasākumus attiecībā uz šo tiesību izmantošanu, un

b) nodrošināt, ka vides informācija tādējādi kļūst arvien plašāk pieejama un tiek publiski izplatīta, lai panāktu cik iespējams plašu sistemātisku vides informācijas publisku pieejamību un izplatīšanu. Tālab jo īpaši jāveicina datoru sakaru un/vai elektronisko tehnoloģiju izmantošana – ja tie pieejami."

7 Minētās direktīvas 2. panta 2. punktā jēdziens "publiska institūcija" ir definēts šādi:

"[..]

a) valdība vai cita valsts pārvaldes iestāde, arī valsts padomdevēja struktūra valsts, reģionu vai vietējā līmenī;

b) fiziskas vai juridiskas personas, kas saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem īsteno valsts pārvaldes funkcijas, tostarp ar vidi saistītus īpašus pienākumus, darbības vai pakalpojumus;

c) jebkura fiziska vai juridiska persona, kas a) vai b) apakšpunktā minētās struktūras vai personas pārraudzībā veic publiskos pienākumus un funkcijas vai sniedz publiskos [sabiedriskos] pakalpojumus vides jomā.

Dalībvalstis var paredzēt, ka šī definīcija neaptver struktūras vai iestādes, kas realizē tiesu vai likumdošanas varu. Ja konstitucionālie noteikumi šīs direktīvas pieņemšanas dienā neparedz pārskatīšanas procedūru 6. panta nozīmē, dalībvalstis var svītrot minētās struktūras vai iestādes no šīs definīcijas.

[..]"

8 Šīs pašas direktīvas 3. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalstis nodrošina, lai publiskajām institūcijām, neprasot pamatojumu, saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem būtu pienākums sniegt to rīcībā esošo vai tām pieejamo vides informāciju ikvienam informācijas pieprasītājam, kas iesniedzis pieprasījumu."

Apvienotās Karalistes tiesības

Tiesiskais regulējums par piekļuvi vides informācijai

9 Ar 2004. gada Vides informācijas noteikumiem (*Environmental Information Regulations 2004*, turpmāk tekstā – "*EIR 2004*") valsts tiesībās ir transponēta Direktīva 2003/4.

10 Saskaņā ar šo noteikumu 2. panta 2. punktu:

"[..] "Publiska institūcija" ir:

a) valdības departamenti;

b) jebkura cita valsts iestāde [2000. gada Likuma par informācijas brīvību (*Freedom of Information Act 2000*) [..]] 3. panta 1. punkta izpratnē;

c) jebkura cita organizācija vai persona, kas īsteno valsts pārvaldes funkcijas, vai

d) jebkura cita organizācija vai persona, kura ir tādas personas pārraudzībā, kas ietilpst a), b) vai c) apakšpunktā minētajās kategorijās, un

i) kurai ir publiski pienākumi vides jomā;

ii) kura īsteno publiska rakstura funkcijas vides jomā, vai

iii) kura sniedz sabiedriskus pakalpojumus vides jomā."

11 Saskaņā ar *EIR 2004* 5. un 7. pantu pieprasītā vides informācija ir jāsniedz 20 darba dienu laikā, un šo termiņu, ievērojot noteiktus nosacījumus, attiecīgā iestāde var pagarināt līdz 40 dienām.

12 Saskaņā ar 2000. gada Likuma par informācijas brīvību, kurā grozījumi izdarīti ar *EIR 2004* 18. pantu, 50. panta 1. punktu ieinteresētā persona var vērsties pie *Information Commissioner*, lai tas pieņemtu lēmumu par to, vai attiecīgā publiskā institūcija ir izskatījusi tās informācijas pieprasījumu atbilstoši *EIR 2004* paredzētajām prasībām.

Tiesiskais regulējums par pašreizējo juridisko kompetenču sadali ūdensapgādes un kanalizācijas nozarē Anglijā un Velsā

13 Pieņemot 1989. gada Likumu par ūdens resursiem (*Water Act 1989*), ar kuru no 1989. gada 1. septembra tikusi privatizēta ūdensapgādes un kanalizācijas nozare Anglijā un Velsā, ūdensapgādes aģentūru funkcijas, pilnvaras, īpašumi un citi aktīvi tika sadalīti starp, pirmkārt, *National Rivers Authority* (Valsts upju aģentūra), kas kopš 1995. gada Vides likuma (*Environment Act 1995*) stāšanās spēkā kļuvusi par *Environment Agency* (Vides aģentūra), un, otrkārt, ūdensapgādes sabiedrībām, kas kā komercuzņēmumi sniedz ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus.

14 Saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem, it īpaši 1991. gada Ūdenssaimniecības likumu (*Water Industry Act 1991*, turpmāk tekstā – "*WIA 1991*") ar grozījumiem, pašreizējā juridisko kompetenču sadale ūdensapgādes un kanalizācijas nozarē kopsavilkuma veidā ir šāda:

— *Water Services Regulatory Authority (OFWAT)* (Ūdensapgādes pakalpojumu regulators) konkrētai Anglijas vai Velsas teritorijai ūdensapgādes sabiedrības nosaka kā kanalizācijas uzņēmumus (*sewerage undertaker*) un/vai ūdensapgādes uzņēmumus (*water undertaker*). Šī iestāde – viena vai noteiktos apstākļos kopā ar *Secretary of State*, kas ir vides jomā kompetentais ministrs, – ir arī iestāde, kuras kompetencē galvenokārt ietilpst šo sabiedrību uzraudzība;

— šobrīd desmit sabiedrības ir noteiktas kā ūdensapgādes uzņēmumi un kanalizācijas uzņēmumi ("water and sewerage companies" jeb "WASCs") un divpadsmit sabiedrības ir noteiktas kā tikai ūdensapgādes uzņēmumi ("water only companies" jeb "WOCs"), tādējādi katrā Anglijas un Velsas teritorijā vai nu viena sabiedrība nodrošina vienlaicīgi ūdensapgādes un kanalizācijas [pakalpojumus], vai arī viena sabiedrība ir pilnvarota attiecīgajā teritorijā nodrošināt ūdensapgādi, bet cita sabiedrība tajā nodrošina kanalizācijas pakalpojumus papildus citā teritorijā sniegtajiem ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem;

— ūdensapgādes sabiedrības ir akciju sabiedrības ("public limited company") vai sabiedrības ar ierobežotu atbildību ("limited company"). Tās vada valde, kas ir atbildīga akcionāriem, un tās tiek pārvaldītas saskaņā ar parastiem uzņēmējdarbības principiem, kas ir norādīti to statūtos, lai gūtu peļņu, ko sadala starp akcionāriem dividenžu veidā vai atkārtoti iegulda uzņēmumā;

— minētajām sabiedrībām ir jāizpilda vairāki juridiski pienākumi, kas saistīti ar infrastruktūras uzturēšanu un uzlabošanu, kā arī ar ūdensapgādi un/vai izmantotā ūdens attīrīšanu savās attiecīgajās teritorijās;

— turklāt tām ir noteiktas juridiskas pilnvaras, tostarp ekspropriācijas pilnvaras, tiesības pieņemt administratīvus noteikumus par ūdensceļiem vai to īpašumā esošajiem zemes gabaliem, pilnvaras veikt ūdens izvadīšanu, tostarp privātajās ūdens caurulēs, tiesības noteikt pagaidu laistīšanas aizliegumus un pilnvaras, ievērojot stingrus nosacījumus, nolemt atslēgt noteiktiem klientiem ūdens piegādi;

— šie pienākumi un pilnvaras ir pārņemti katras sabiedrības noteikšanas aktā, ko sauc par "licenci". Šajā licencē var tikt iekļauti arī citi nosacījumi, piemēram, veikt maksājumus *Secretary of State*. *Secretary of State* un/vai *OFWAT* nodrošina licences noteikumu ievērošanu. No sabiedrībām var tikt prasīts, lai tās veiktu noteiktas darbības vai īpašus pasākumus. Licenci var pārtraukt, tikai ievērojot 25 gadu iepriekšējā brīdinājuma periodu un to pamatojot. Tajā ar sabiedrības piekrišanu vai pēc *Competition Commission* (Konkurences komisija) ziņojuma *OFWAT* var izdarīt grozījumus;

— tiesiskajā režīmā, kuram ir pakļautas ūdensapgādes sabiedrības, ir paredzēta arī iespēja tām uzlikt naudas sodus un daļēji tās pasargāt no vispārējo tiesību normām sabiedrību darbības izbeigšanas jomā;

— ik pēc pieciem gadiem ūdensapgādes sabiedrības iesniedz aktīvu pārvaldes plāna projektu, ko sauc arī par "attīstības plānu" ("business plan"), kurā tās attiecībā uz piecu gadu periodu detalizēti izklāsta plānotos rezultātus, it īpaši – ieguldījumu programmas. Konsultēšanās procedūrā šie plāni tiek pabeigti un *OFWAT*, ņemot vērā ieguldījumu programmā iekļauto informāciju, kuru tā uzskata par atbilstošu, nosaka maksimālās summas, par kurām sabiedrības drīkstēs izrakstīt rēķinus saviem klientiem, lai finansētu attīstības plānus un, it īpaši, paredzētos ieguldījumus. Pašreizējie plāni attiecas uz 2010.–2015. gadu.

Pamatlietas un prejudiciālie jautājumi

15 *Fish Legal*, kas ir *Angling Trust*, proti, Anglijas Zvejnieku federācijas, juridisks atzars, ir bezpeļņas organizācija, kuras mērķis, izmantojot visus juridiski pieejamos veidus, ir cīnīties pret piesārņošanu un citiem ūdens vides apdraudējumiem, kā arī aizstāvēt makšķerēšanu un makšķerniekus. 2009. gada 12. augusta vēstulē *Fish Legal* divām ūdensapgādes sabiedrībām, proti, *United Utilities Water plc* un *Yorkshire Water Services Ltd*, lūdza informāciju par notekūdeņiem, attīrīšanas darbiem un avārijas pārplūdi.

16 *E. Shirley* savukārt 2009. gada augustā rakstveidā vērsās pie citas sabiedrības, proti, *Southern Water Services Ltd*, tai lūdzot informāciju par kanalizācijas kapacitāti būvprojektam viņas ciemā, kas atrodas Kentas [*Kent*] grāfistē.

17 *EIR 2004* paredzētajā termiņā nesaņemot no attiecīgajiem ūdensapgādes uzņēmumiem pieprasīto informāciju, *Fish Legal* un *E. Shirley* katrs iesniedza *Information Commissioner* sūdzību. Lēmumos, kas tiem tika paziņoti 2010. gada martā, *Information Commissioner* uzskatīja, ka attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi nav publiskas institūcijas *EIR 2004* izpratnē un ka tādēļ tas nevar izskatīt attiecīgās sūdzības.

18 Tad *Fish Legal* un *E. Shirley* par šiem lēmumiem cēla prasības *First-tier Tribunal (General Regulatory Chamber, Information Rights)* [Pirmās instances administratīvā tiesa (Vispārējo lietu palāta, Informācijas tiesības)], kas apturēja tiesvedību, gaidot *Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber)* [Administratīvā apelācijas tiesa (Administratīvo apelāciju palāta)] spriedumu tā sauktajā "pilotlietā" *Smartsource* pret *Information Commissioner*.

19 Pēc sprieduma lietā *Smartsource* pret *Information Commissioner* (turpmāk tekstā – "spriedums lietā *Smartsource*") pasludināšanas 2010. gada 23. novembrī *First-tier Tribunal (General Regulatory Chamber, Information Rights)* noraidīja *Fish Legal* un *E. Shirley* prasības galvenokārt tāpēc, ka attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi nevar tikt kvalificēti kā "publiskas institūcijas" *EIR 2004* izpratnē.

20 Iesniedzējtiesa, kurā *Fish Legal* un *E. Shirley* iesniedza apelācijas sūdzības, norāda, ka tie atzīst, ka, nosūtot dažādus paziņojumus, pēdējais no kuriem tika nosūtīts 2011. gada aprīlī, attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi galu galā ir snieguši piekļuvi visai pieprasītajai informācijai.

21 Šī tiesa tomēr uzskata, ka pamatlietās uzdotais tiesību jautājums, proti, vai šīm sabiedrībām bija jāpaziņo minētā informācija, tomēr nav ticis izskatīts. Tomēr, lai noteiktu, vai attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi nav izpildījuši savu pienākumu sniegt šo informāciju atbilstoši valsts tiesību aktiem un, it īpaši, noteiktajos termiņos, uz šo jautājumu ir jāsniedz atbilde. Minētajam jautājumam turklāt ir nozīme citās lietās par ūdensapgādes sabiedrībām, kuru izskatīšana ir apturēta pirmajā instancē, kā arī lietās par citām darbības nozarēm, kas nav ūdensapgāde.

22 Minētā tiesa norāda, ka atbilstoši *Fish Legal* un *E. Shirley* uzskatam attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi ir jākvalificē kā "publiskas institūcijas" Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) un c) apakšpunkta izpratnē, jo tie pilda valsts pārvaldes funkcijas un katrā ziņā ir valsts struktūras stingri kontrolēti.

23 Iesniedzējtiesa norāda, ka *Information Commissioner*, galvenokārt pamatojoties uz sprieduma lietā *Smartsource* motīviem, aizstāv pretēju pieņēmumu. Pirmkārt, piemērojot daudzfaktoru pieeju, kas ir izmantota šajā spriedumā, ūdensapgādes sabiedrības nepildot valsts pārvaldes funkcijas. Otrkārt, pārraudzība, kurai ir pakļautas ūdensapgādes sabiedrības, neesot pietiekama, jo tā attiecas tikai uz funkcijām, kas ir saistītas ar reglamentāciju. Tomēr jēdziens "pārraudzība" attiecoties uz autoritāti, pat piespiešanu, kā arī pilnvarām ne tikai noteikt sasniedzamos mērķus, bet arī līdzekļus, ar kādiem šie mērķi ir sasniedzami.

24 Gadījumā, ja pieeja spriedumā lietā *Smartsource* netiktu apstiprināta, *Information Commissioner* pakārtoti apgalvo, ka būtu jāapstiprina vismaz tā sauktā "hibrīdā" Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta interpretācija. Saskaņā ar šo interpretāciju ūdensapgādes sabiedrības būtu jākvalificē kā "publiskas institūcijas" tikai saistībā ar to funkciju pildīšanu, kas tām tikušas uzticētas un kuras pašas ir kvalificējamas kā "valsts pārvaldes funkcijas" Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

25 Iesniedzējtiesa piebilst, ka attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi galvenokārt apgalvo, ka spriedumā lietā *Smartsource* pamatoti tika nospriests, ka šīs sabiedrības nav "publiskas institūcijas". Lai nonāktu pie šāda secinājuma, attiecīgās valsts tiesa esot ņēmusi vērā vairākus nozīmīgus elementus, tostarp dokumentu, ko 2000. gadā publicēja Apvienoto Nāciju Organizācijas Ekonomikas komisija Eiropai un kura nosaukums ir "Orhūsas konvencija, piemērošanas rokasgrāmata" (turpmāk tekstā – "Orhūsas konvencijas piemērošanas rokasgrāmata"), noteiktus faktorus, kas attiecas uz ūdensapgādes sabiedrību statūtiem, un tiesisko regulējumu ūdens resursu nozarē Anglijā un Velsā.

26 Šādos apstākļos *Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber)* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai, nosakot, vai fiziska vai juridiska persona "saskaņā ar valsts tiesību aktiem veic valsts pārvaldes funkcijas" [Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē], ir piemērojamas tikai valsts tiesības un analīze?

2) Ja tas tā nav, kādi Eiropas Savienības tiesību kritēriji ir vai nav izmantojami, lai noteiktu, vai:

a) attiecīgās funkcijas pēc būtības ir "valsts pārvaldes funkcijas";

b) saskaņā ar valsts tiesībām konkrētajai personai faktiski ir piešķirtas šādas funkcijas?

3) Kā ir jāsaprot tas, ka persona ir [2. panta 2. punkta] "a) vai b) apakšpunktā minētās struktūras vai personas pārraudzībā" [Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta c) apakšpunkta izpratnē]? Konkrētāk, kāds ir šīs pārraudzības raksturs, veids un apmērs un kādi kritēriji ir vai nav izmantojami, lai noteiktu, ka šāda pārraudzība pastāv?

4) Vai "valsts funkciju izpildītājs" [..] 1990. gada 12. jūlija sprieduma lietā C-188/89 *Foster* u.c. [(*Recueil*, I-3313. lpp.)] 20. punkta [izpratnē] vienmēr ir uzskatāms par personu, uz kuru attiecas [Direktīvas 2003/4] 2. panta 2. punkta c) apakšpunkts?

5) Ja uz personu attiecībā uz daļu no tās funkcijām, pienākumiem vai pakalpojumiem attiecas [Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) vai c) apakšpunkts], vai tai ir pienākums sniegt tikai to vides informāciju, kas attiecas uz šīm funkcijām, pienākumiem vai pakalpojumiem, vai arī tas attiecas uz visu vides informāciju, kas ir tās rīcībā jebkādām vajadzībām?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

27 Attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi galvenokārt apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams.

28 Tie apgalvo, ka, tā kā netiek apstrīdēts, ka tie bez maksas ir snieguši visu vides informāciju, ko pieprasīja *Fish Legal* un *E. Shirley*, iesniedzējtiesai vairs nav jāizskata strīds. Tādējādi Tiesa esot aicināta spriest par jautājumiem, kas kļuvuši par pilnīgi hipotētiskiem, tādēļ lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir zaudējis pamatojumu.

29 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu izveidotā procedūra ir Tiesas un valsts tiesu sadarbības instruments, pateicoties kuram Tiesa sniedz valsts tiesām tādas Savienības tiesību interpretācijas norādes, kas tām ir nepieciešamas, lai atrisinātu izskatāmās lietas (it īpaši skat. 2013. gada 6. jūnija spriedumu lietā C-648/11 *MA* u.c., 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

30 Uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, ko valsts tiesa uzdevusi saistībā ar tādu tiesisko regulējumu un faktiskajiem apstākļiem, kurus valsts tiesa definē, uzņemoties par to atbildību, un kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Tādējādi valsts tiesas iesniegto lūgumu Tiesa var noraidīt tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja izvirzītā problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas vajadzīgi, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *MA* u.c., 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

31 Šajā lietā no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izriet, ka iesniedzējtiesā izskatāmā strīda priekšmets attiecas uz to, ka *Fish Legal* un *E. Shirley* apstrīd *Information Commissionner* lēmumus, kuros tas uzskatīja, ka, tā kā attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi nav kvalificējami kā publiskas institūcijas tā valsts tiesiskā regulējuma izpratnē, ar kuru ir transponēta Direktīva 2003/4, tas nevar pieņemt lēmumu par viņu sūdzībām, kurās prasīts konstatēt, ka pieprasītā vides informācija nav tikusi sniegta šajā tiesiskajā regulējumā paredzētajos termiņos.

32 Uzdotie jautājumi galvenokārt ir par to, vai un – attiecīgā gadījumā – ar kādiem nosacījumiem attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi ir kvalificējami kā "publiskas institūcijas" Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) vai c) apakšpunkta izpratnē.

33 Tādējādi ir jāatzīst, ka atbilde uz šiem jautājumiem – kā savu secinājumu 55.–63. punktā ir norādījis arī ģenerāladvokāts – atbilst objektīvām iesniedzējtiesā izskatāmā strīda risināšanas vajadzībām.

34 Šādos apstākļos uzdotais jautājums nav hipotētisks, un tādējādi lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

Ievada apsvērumi

35 Vispirms ir jāatgādina, ka, pievienojoties Orhūsas konvencijai, Eiropas Savienība principā ir apņēmusies, piemērojot Savienības tiesības, nodrošināt piekļuvi publisko institūciju rīcībā esošajai vai tām pieejamai informācijai vides jomā (šajā ziņā skat. 2010. gada 22. decembra spriedumu lietā C-524/09 *Ville de Lyon*, Krājums, I-14115. lpp., 36. punkts, un 2012. gada 14. februāra spriedumu lietā C-204/09 *Flachglas Torgau*, 30. punkts).

36 Kā apstiprināts Direktīvas 2003/4 preambulas 5. apsvērumā, pieņemot šo direktīvu, Savienības likumdevējs ir vēlējies nodrošināt Savienības tiesību saderību ar šo konvenciju, lai Kopiena to noslēgtu, paredzot vispārēju sistēmu ar mērķi nodrošināt, lai ikvienai dalībvalsts fiziskai vai juridiskai personai būtu tiesības piekļūt valsts iestāžu rīcībā esošajai vai tām pieejamai vides informācijai, nepamatojot tās nepieciešamību (iepriekš minētais spriedums lietā *Flachglas Torgau*, 31. punkts).

37 No minētā izriet, ka, interpretējot Direktīvu 2003/4, ir jāņem vērā Orhūsas konvencijas, kuru ar šo direktīvu ir paredzēts ieviest Savienības tiesībās, teksts un mērķis (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Flachglas Torgau*, 40. punkts).

38 Turklāt Tiesa jau ir nospriedusi, ka, lai gan Orhūsas konvencijas piemērošanas rokasgrāmatu var uzskatīt par skaidrojošu dokumentu, ko papildus citiem nozīmīgiem apstākļiem vajadzības gadījumā var ņemt vērā, lai interpretētu šo konvenciju, tajā ietvertajai analīzei nav nekāda saistoša spēka un tai nepiemīt tāda normatīvā piemērojamība, kāda ir Orhūsas konvencijas normām (2012. gada 16. februāra spriedums lietā C-182/10 *Solvay* u.c., 27. punkts).

39 Visbeidzot ir jāuzsver arī, ka piekļuves tiesības, kas garantētas ar Direktīvu 2003/4, ir piemērojamas vienīgi tiktāl, ciktāl pieprasītā informācija atbilst šajā direktīvā paredzētajiem kritērijiem par sabiedrības piekļuvi, kas tostarp nozīmē, ka tā ir "vides informācija" minētās direktīvas 2. panta 1. punkta izpratnē, un tas, ciktāl tas skar pamatlietu, ir jāpārbauda iesniedzējtiesai (iepriekš minētais spriedums lietā *Flachglas Torgau*, 32. punkts).

Par pirmajiem diviem jautājumiem

40 Ar saviem pirmajiem diviem jautājumiem, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas uzzināt, kādi kritēriji ļauj noteikt, vai tādas struktūras kā attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi var tikt kvalificētas kā juridiskas personas, kuras saskaņā ar valsts tiesībām īsteno "valsts pārvaldes funkcijas" Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

41 Saskaņā ar Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) apakšpunktu, kas būtībā ir Orhūsas konvencijas 2. panta 2. punkta b) apakšpunktam identiska tiesību norma, "publiskās institūcijas" jēdziens aptver "fiziskas vai juridiskas personas, kas saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem īsteno valsts pārvaldes funkcijas, tostarp ar vidi saistītus īpašus pienākumus, darbības vai pakalpojumus".

42 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru gan no vajadzības Savienības tiesības piemērot vienveidīgi, gan no vienlīdzības principa izriet, ka Savienības tiesību norma, kurā tās satura un piemērošanas jomas noskaidrošanai nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, parasti visā Eiropas Savienībā ir interpretējama autonomi un vienveidīgi, ņemot vērā attiecīgās normas kontekstu un attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķi (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Flachglas Torgau*, 37. punkts).

43 Šajā lietā, pirmkārt, ir jānosaka, vai sintagma "saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem" ir jāsaprot kā skaidra atsauce uz valsts tiesībām, šajā gadījumā – Apvienotās Karalistes tiesībām, lai interpretētu "valsts pārvaldes funkciju" jēdzienu, vai nē.

44 Šajā jautājumā ir jāatzīst, ka pastāv atšķirības starp Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) apakšpunkta franču un angļu valodas versijām, kas atbilst Orhūsas konvencijas 2. panta 2. punkta b) apakšpunkta atšķirībai šo abu minēto valodu versijās, kuras abas ir šīs konvencijas autentiskās valodu versijas. Proti, Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) apakšpunkta franču versijā sintagma "saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem" ir piesaistīta darbības vārdam "īsteno", tādēļ šajā versijā minētās tiesību normas noteikumi nav saprotami tādējādi, ka tajos būtu skaidra atsauce uz valsts tiesībām attiecībā uz "valsts pārvaldes funkciju" jēdziena definīciju. Šīs pašas tiesību normas angļu versijā šī sintagma turpretī ir izvietota pēc vārdu salikuma "valsts pārvaldes funkcijas" un tādēļ nav saistīta ar minēto darbības vārdu.

45 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Direktīvas 2003/4 preambulas 7. apsvērumā norādītais mērķis ir novērst, ka atšķirības spēkā esošajos dalībvalstu tiesību aktos par publisko institūciju rīcībā esošās vides informācijas pieejamību var Kopienā radīt nevienlīdzību attiecībā uz šādas informācijas pieejamību vai attiecībā uz konkurences nosacījumiem. Šim mērķim ir nepieciešams, lai personu, kurām ir pienākums piešķirt sabiedrībai pieeju vides informācijai, noteikšana tiktu pakļauta vieniem un tiem pašiem nosacījumiem visā Savienībā tā, lai "valsts pārvaldes funkciju" jēdziens Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē neatšķirtos atkarībā no piemērojamām valsts tiesībām.

46 Šo interpretāciju apstiprina Orhūsas konvencijas piemērošanas rokasgrāmata, atbilstoši kurai sintagma "saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem" nozīmē, ka "jāpastāv juridiskajam pamatam funkciju īstenošanai saskaņā ar b) [apakšpunktu]", un šis apakšpunkts attiecas uz "jebkuru personu, kurai tiesību aktos ir piešķirtas pilnvaras īstenot kādu valsts pārvaldes funkciju". Minēto neliek apšaubīt tas, ka minētajā rokasgrāmatā ir piebilde, ka "tas, ko ar valsts funkcijām saprot valsts tiesībās, var atšķirties katrā valstī".

47 Šādos apstākļos, pretēji *Information Commissioner* un attiecīgo ūdensapgādes uzņēmumu tiesas sēdē apgalvotajam, minētā sintagma, ja tā būtu jāinterpretē tādējādi, ka ar to tiek veikta atsaukšanās uz juridiskā pamata pastāvēšanas nepieciešamību, nebūtu pārmērīga, jo ar to tiek apstiprināts, ka valsts pārvaldes funkciju īstenošana ir jābalsta uz attiecīgās valsts tiesībām.

48 No minētā izriet, ka tikai struktūras, kuras saskaņā ar tām piemērojamos valsts tiesību aktos konkrēti noteikto juridisko pamatu ir tiesīgas īstenot valsts pārvaldes funkcijas, var ietilpt publisko institūciju kategorijā, uz ko attiecas Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) apakšpunkts. Turpretī jautājums par to, vai funkcijas, ko šādas struktūras ir tiesīgas veikt atbilstoši valsts tiesībām, ir "valsts pārvaldes funkcijas" šīs tiesību normas izpratnē, ir jāizvērtē, ņemot vērā Savienības tiesības un atbilstošos Orhūsas konvencijas interpretācijas elementus, kas ļauj panākt minētā jēdziena autonomu un vienotu definīciju.

49 Otrkārt, attiecībā uz kritērijiem, kuri ir jāņem vērā, lai noteiktu, vai funkcijas, ko attiecīgā struktūra īsteno atbilstoši valsts tiesībām, ietilpst "valsts pārvaldes funkciju" jēdzienā Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē, Tiesa jau ir norādījusi, ka gan no pašas Orhūsas konvencijas, gan no Direktīvas 2003/4 izriet, ka ar "publiskām institūcijām" to autori saprot administratīvās iestādes, jo valstīs parasti tām, īstenojot savas funkcijas, ir jāglabā vides informācija (iepriekš minētais spriedums lietā *Flachglas Torgau*, 40. punkts).

50 Turklāt Orhūsas konvencijas piemērošanas rokasgrāmatā ir skaidrots, ka runa ir par "funkciju, ko parasti pilda valdības iestādes, kas noteiktas attiecīgās valsts tiesībās", kam tomēr nav noteikti jābūt saistītam ar vides jomu, jo šī joma ir minēta tikai kā valsts pārvaldes funkciju piemērs.

51 Struktūras, kas organiski ir valsts pārvaldes iestādes, proti, tās, kas ir daļa no valsts pārvaldes vai jebkāda līmeņa valsts izpildvaras, ir publiskās institūcijas Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē. Šī pirmā minētā kategorija ietver visas publisko tiesību juridiskās personas, ko ir izveidojusi valsts un par kuru darbības izbeigšanu var lemt tikai valsts.

52 Otrā tādu publisko institūciju kategorija, kas ir definēta šīs direktīvas 2. panta 2. punkta b) apakšpunktā, savukārt attiecas uz valsts pārvaldes iestādēm, kas ir definētas funkcionālā nozīmē, proti, struktūras – vai nu publisko tiesību, vai privāto tiesību juridiskās personas –, kuras atbilstoši tām piemērojamai tiesību sistēmai ir pilnvarotas sniegt pakalpojumus sabiedrības interesēs, tostarp vides jomā, un kurām šajā nolūkā ir piešķirtas īpašas pilnvaras, salīdzinot ar noteikumiem, kas ir piemērojami tiesiskajām attiecībām starp privāttiesību subjektiem.

53 Šajā gadījumā netiek apstrīdēts, ka attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi atbilstoši piemērojamām valsts tiesībām, it īpaši *WIA 1991*, ir pilnvaroti sniegt pakalpojumus sabiedrības interesēs, proti, ūdensapgādes infrastruktūru un cauruļu uzturēšanas un attīstīšanas, kā arī ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus, kas ir darbības, kuras veicot, turklāt ir jāievēro – kā norādīja Eiropas Komisija – vairākas direktīvas vides jomā, kas attiecas uz ūdens resursu aizsardzību.

54 Tāpat no iesniedzējtiesas sniegtās informācijas izriet, ka, lai īstenotu šīs funkcijas un sniegtu šos pakalpojumus, minētajiem uzņēmumiem saskaņā ar piemērojamām valsts tiesībām piemīt noteiktas pilnvaras, piemēram, ekspropriācijas pilnvaras, tiesības pieņemt administratīvus noteikumus par ūdensceļiem un to īpašumā esošajiem zemes gabaliem, pilnvaras, ievērojot noteiktus nosacījumus, veikt ūdens izvadīšanu, tostarp privātajās ūdens caurulēs, tiesības noteikt pagaidu laistīšanas aizliegumus un pilnvaras, ievērojot stingrus nosacījumus, nolemt atslēgt noteiktiem klientiem ūdens piegādi.

55 Iesniedzējtiesai ir jānosaka, vai, ņemot vērā konkrēto kārtību, kas ir paredzēta piemērojamos valsts tiesību aktos papildus šīm attiecīgajiem ūdensapgādes uzņēmumiem atzītajām tiesībām un pilnvarām, šīs tiesības un pilnvaras var tikt kvalificētas kā īpašas pilnvaras.

56 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmajiem diviem jautājumiem ir jāatbild, ka, lai noteiktu, vai tādas struktūras kā attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi var tikt kvalificētas kā juridiskas personas, kas saskaņā ar valsts tiesībām pilda "valsts pārvaldes funkcijas" Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē, ir jāizvērtē, vai šīm struktūrām atbilstoši piemērojamām valsts tiesībām ir piešķirtas īpašas pilnvaras, salīdzinot ar noteikumiem, kas ir piemērojami tiesiskajām attiecībām starp privāttiesību subjektiem.

Par trešo un ceturto jautājumu

57 Ar savu trešo un ceturto jautājumu, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas uzzināt, kādi kritēriji ļauj noteikt, vai tādas struktūras kā attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi, attiecībā uz kuriem netiek apstrīdēts, ka tie sniedz ar vidi saistītos sabiedriskos pakalpojumus, ir

Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā minētās struktūras vai personas pārraudzībā un tādēļ saskaņā ar šīs direktīvas 2. panta 2. punkta c) apakšpunktu ir kvalificējamas kā "publiskas institūcijas".

58 Šajā lietā rodas jautājums, vai tādas sistēmas kā *WIA 1991* paredzētā sistēma, kurā attiecīgo ūdensapgādes uzņēmumu uzraudzība ir uzticēta *Secretary of State* un *OFWAT* – kas ir struktūras, attiecībā uz kurām netiek apstrīdēts, ka tās ir Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētās publiskās institūcijas –, pastāvēšana nozīmē, ka šie uzņēmumi ir minēto struktūru "pārraudzībā" šīs direktīvas 2. panta 2. punkta c) apakšpunkta izpratnē.

59 Savos rakstveida apsvērumos *Information Commissionner*, attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi, kā arī Apvienotās Karalistes valdība apgalvo, ka tas, ka attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi ir pakļauti – jāatzīst, samērā stingrai –regulatīvai sistēmai, nenozīmē, ka tie ir "pārraudzībā" Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta c) apakšpunkta izpratnē. Tie apgalvo, ka pastāv būtiska atšķirība – kā to esot uzsvērusi *Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber)* spriedumā lietā *Smartsource* – starp tā saukto "regulatīvo" sistēmu, kas ietver tikai regulatora pilnvaras noteikt mērķus, kādi ir jāsasniedz regulējamajai struktūrai, un tā saukto "pārraudzības" sistēmu, kas regulatoram ļauj papildus noteikt veidu, kādā šie mērķi attiecīgajai struktūrai ir jāīsteno.

60 Šajā kontekstā Orhūsas konvencijas piemērošanas rokasgrāmatā ir norādīts, ka, lai arī Orhūsas konvencijas 2. panta 2. punkta c) apakšpunkts, kas būtībā ir Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta c) apakšpunktam identiska tiesību norma, attiecas "vismaz" uz personām, "kas pieder valstij", minētais 2. panta 2. punkta c) apakšpunkts var "turklāt [..] attiekties uz struktūrām, kas sniedz ar vidi saistītus sabiedriskos pakalpojumus un ir pakļautas regulatīvai pārraudzībai".

61 Attiecībā uz šo "pārraudzības" jēdzienu iesniedzējtiesa ceturtajā jautājumā jautā, kāda varētu būt nozīme *High Court of Justice (England & Wales)* (Apvienotā Karaliste) spriedumam lietā *Griffin* pret *South West Water Services Ltd.*, uz kuru ir atsauce arī Orhūsas konvencijas piemērošanas rokasgrāmatā saistībā ar šīs konvencijas 2. panta 2. punkta c) apakšpunktu.

62 Šajā spriedumā tostarp tika nospriests, ka ar pārraudzību saistītais kritērijs, kas minēts iepriekš minētā sprieduma lietā *Foster* u.c. 20. punktā, nebūtu jāsaprot tādējādi, ka tas neattiecas uz tādu regulatīvo sistēmu kā *WIA 1991* paredzētā, un ka šī sistēma atbilst minētajam pārraudzības kritērijam, – tādēļ, ja ir izpildīti arī citi kritēriji, uz Padomes 1975. gada 17. februāra Direktīvu 75/129/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz kolektīvo atlaišanu (OV L 48, 29. lpp.) pret attiecīgajiem ūdensapgādes uzņēmumiem šajā pamatlietā var atsaukties kā pret "valsts funkciju izpildītājiem".

63 Šajā saistībā iesniedzējtiesa uzdod konkrētu jautājumu, vai ūdensapgādes uzņēmums kā "valsts funkciju izpildītājs" katrā ziņā ir juridiska persona, uz kuru attiecas Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta c) apakšpunkts.

64 Šajā ziņā, ja, piemērojot iepriekš minētā sprieduma lietā *Foster* u.c. 20. punktā noteiktos kritērijus, tiek konstatēta pārraudzības situācija, tā var būt norāde uz to, ka ir izpildīts Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētais pārraudzības nosacījums, jo gan vienos, gan otros minētajos apstākļos pārraudzības jēdziens ir paredzēts, lai aptvertu "valsts" jēdziena izpausmes plašā nozīmē, kas vislabāk piemērotas attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķu īstenošanai.

65 Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētā pārraudzības jēdziena precīza piemērojamība tomēr ir nosakāma, ņemot vērā arī pašas šīs direktīvas mērķus.

66 No minētās direktīvas 1. panta a) un b) punkta izriet, ka tās mērķis tostarp ir garantēt publisko institūciju rīcībā esošās vai tām pieejamās vides informācijas iegūšanas tiesības un noteikt pamatnosacījumus un praktiskus pasākumus attiecībā uz šo tiesību izmantošanu, kā arī panākt cik iespējams plašu sistemātisku šīs informācijas publisku pieejamību un izplatīšanu.

67 Tādējādi, definējot trīs publisko institūciju kategorijas, Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punktā ir paredzēts aptvert visas struktūras, lai arī kāda būtu to juridiskā forma, kas ir uzskatāmas par piederīgām valsts varai – vai nu pašai valstij, struktūrai, ko valsts pilnvarojusi rīkoties tās vārdā, vai arī struktūrai, kas ir valsts pārraudzībā.

68 Šie elementi liek apstiprināt tādu "pārraudzības" jēdziena Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta c) apakšpunkta izpratnē interpretāciju, saskaņā ar kuru šī trešā atlikusī publisko institūciju kategorija aptver visas struktūras, kuras patiešām autonomi nenosaka veidu, kādā tās īsteno tām uzticētās funkcijas vides jomā, jo publiskā institūcija, uz kuru attiecas šīs direktīvas 2. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunkts, var noteicoši ietekmēt šīs vienības rīcību minētajā jomā.

69 Šajā ziņā nav nozīmes veidam, kādā šāda publiskā institūcija var atbilstoši tai valsts tiesību aktos piešķirtajai kompetencei īstenot noteicošu ietekmi. Runa tostarp var būt par pilnvarām izdot rīkojumu attiecīgajām struktūrām, vai nu īstenojot akcionāru tiesības, vai kā citādi, pilnvarām apturēt, atcelt *a posteriori* šo vienību pieņemtos lēmumus vai arī tos pakļaut iepriekšējas atļaujas saņemšanas prasībai, pilnvarām iecelt vai atsaukt šo struktūru pārvaldes locekļus vai to lielāko daļu, vai arī pilnvarām pilnībā vai daļēji liegt minētajām struktūrām finansējumu, apdraudot to eksistenci.

70 Tādēļ vien, ka attiecīgā struktūra – tāpat kā attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi – ir komercsabiedrība, kas ir pakļauta attiecīgajai nozarei paredzētai īpašai regulēšanas sistēmai, nevar tikt izslēgta pārraudzība Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta c) apakšpunkta izpratnē, ciktāl šī struktūra atbilst šā sprieduma 68. punktā norādītajiem nosacījumiem.

71 Proti, lai arī attiecīgā sistēma ietver īpaši precīzu tiesisko regulējumu, kurā ir noteikts noteikumu kopums, kurā noteikts veids, kādā šādām sabiedrībām ir jāizpilda ar vides pārvaldību saistītās, tām uzticētās valsts funkcijas, un tā vajadzības gadījumā ietver administratīvu uzraudzību, lai nodrošinātu, ka šie noteikumi patiešām tiek ievēroti, vajadzības gadījumā izdodot rīkojumus vai uzliekot naudas sodus, no tās var izrietēt, ka šīm struktūrām nav patiesas autonomijas attiecībā pret valsti, pat ja valsts pēc attiecīgās nozares privatizācijas vairs nevar noteikt to ikdienas pārvaldību.

72 Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai pamatlietās *WIA 1991* paredzētā sistēma nozīmē, ka attiecīgajiem ūdensapgādes uzņēmumiem nav patiesas autonomijas attiecībā pret uzraudzības iestādēm, kas ir *Secretary of State* un *OFWAT*.

73 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz trešo un ceturto jautājumu ir jāatbild, ka tādi uzņēmumi kā attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi, kas sniedz sabiedriskos pakalpojumus saistībā ar vidi, ir Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā minētās struktūras vai personas pārraudzībā un tādēļ tie atbilstoši šīs direktīvas 2. panta 2. punkta c) apakšpunktam ir kvalificējami kā "publiskas institūcijas", ja šie uzņēmumi patiešām autonomi nenosaka veidu, kādā tie sniedz šos pakalpojumus, jo valsts iestāde, uz kuru attiecas minētās direktīvas 2. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunkts, var noteicoši ietekmēt minēto uzņēmumu rīcību vides jomā.

Par piekto jautājumu

74 Ar savu piekto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) un c) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja uz personu kādas no tās funkcijām, pienākumiem vai pakalpojumiem dēļ attiecas šī tiesību norma, šī persona ir publiska institūcija tikai attiecībā uz vides informāciju, kas ir tās rīcībā saistībā ar šīm funkcijām, pienākumiem un pakalpojumiem.

75 Šāda publiskās institūcijas jēdziena hibrīdās interpretācijas iespēja tostarp tika izvirzīta valsts tiesvedībā, kuras beigās tika pasludināts spriedums lietā *Smartsource*. Šajā saistībā tostarp ir ticis apgalvots, ka, lai arī uz ūdensapgādes uzņēmumiem noteiktu valsts pārvaldes funkciju īstenošanas dēļ būtu jāattiecas

Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) apakšpunktam, šo tiesību normu var interpretēt tādējādi, ka minētajiem uzņēmumiem ir jāpaziņo tikai tā vides informācija, kas ir nonākusi to rīcībā, īstenojot šīs funkcijas.

76 Šajā ziņā ir jāatzīst, ka papildus tam, ka publiskās institūcijas jēdziena hibrīdā interpretācija var radīt būtiskas neskaidrības un praktiskas problēmas, lai efektīvi īstenotu Direktīvu 2003/4, šī pieeja pati par sevi nav apstiprināta ne šīs direktīvas, ne Orhūsas konvencijas tekstā vai struktūrā.

77 Tieši otrādi – šāda pieeja ir pretēja gan minētās direktīvas, gan Orhūsas konvencijas pamatiem saistībā ar to, kā ir izklāstīta tādas tajās paredzētās piekļuves sistēmas piemērošanas joma, kura ir vērsta uz to, lai panāktu cik iespējams plašu sistemātisku publisko institūciju rīcībā esošās vai tām pieejamās vides informācijas publisku pieejamību un izplatīšanu.

78 Proti, kā izriet no Direktīvas 2003/4 3. panta 1. punkta, kas ir šīs direktīvas centrālā tiesību norma, kas būtībā ir identiska Orhūsas konvencijas 4. panta 1. punktam, ja struktūra tiek kvalificēta kā publiskā institūcija vienas no minētās direktīvas 2. panta 2. punktā paredzētajām trim kategorijām izpratnē, tai katram pieprasījuma iesniedzējam ir jāpaziņo visa vides informācija, kas ietilpst kādā no sešām vides informācijas kategorijām, kuras norādītas šā 2. panta 1. punktā, un kas ir tās rīcībā vai tai ir pieejama, izņemot, ja uz pieprasījumu attiecas kāds no šīs pašas direktīvas 4. pantā paredzētajiem izņēmumiem.

79 Tādējādi Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētās personas – kā savu secinājumu 116. un 118. punktā norādījis ģenerāladvokāts – saistībā ar šo direktīvu ir uzskatāmas par publiskām institūcijām attiecībā uz visu to rīcībā esošo vides informāciju.

80 Turklāt, kā izriet no šā sprieduma 73. punkta, it īpaši saistībā ar Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta c) apakšpunktu tādas komercsabiedrības kā attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi var tikt uzskatītas par publiskām institūcijām atbilstoši minētajai tiesību normai tikai tiktāl, ciktāl, sniedzot sabiedriskos pakalpojumus vides jomā, tās ir kādas no Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā norādītajām iestādēm vai personām pārraudzībā.

81 Līdz ar to šādām sabiedrībām ir jāpaziņo tikai tā vides informācija, kas to rīcībā ir nonākusi saistībā ar sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu.

82 Turpretī, kā būtībā savu secinājumu 121. punktā norādījis ģenerāladvokāts, šīm sabiedrībām nav jāsniedz vides informācija, ja nav strīda, ka tā neattiecas uz minēto sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu. Ja nav skaidrs, vai tas tā ir, attiecīgā informācija ir jāsniedz.

83 Šādos apstākļos uz piekto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka persona, uz kuru attiecas šī tiesību norma, ir publiska institūcija attiecībā uz visu tās rīcībā esošo vides informāciju. Tādām komercsabiedrībām kā attiecīgie ūdensapgādes uzņēmumi, kas atbilstoši minētās direktīvas 2. panta 2. punkta c) apakšpunktam var tikt uzskatītas par publiskām institūcijām vienīgi tiktāl, ciktāl, sniedzot sabiedriskos pakalpojumus vides jomā, tās ir kādas no šīs pašas direktīvas 2. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā norādītajām struktūrām vai personām pārraudzībā, nav jāsniedz vides informācija, ja nav strīda, ka tā neattiecas uz šādu pakalpojumu sniegšanu.

Par tiesāšanās izdevumiem

84 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pamatlietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

1) lai noteiktu, vai tādas struktūras kā *United Utilities Water plc*, *Yorkshire Water Services Ltd* un *Southern Water Services Ltd* var tikt kvalificētas kā juridiskas personas, kas saskaņā ar valsts tiesībām pilda "valsts pārvaldes funkcijas" Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīvas 2003/4/EK par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un par Padomes Direktīvas 90/313/EEK atcelšanu 2. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē, ir jāizvērtē, vai šīm struktūrām atbilstoši piemērojamām valsts tiesībām ir piešķirtas īpašas pilnvaras, salīdzinot ar noteikumiem, kas ir piemērojami tiesiskajām attiecībām starp privāttiesību subjektiem;

2) tādi uzņēmumi kā *United Utilities Water plc*, *Yorkshire Water Services Ltd* un *Southern Water Services Ltd*, kas sniedz sabiedriskos pakalpojumus saistībā ar vidi, ir Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā minētās struktūras vai personas pārraudzībā, tādēļ tie atbilstoši šīs direktīvas 2. panta 2. punkta c) apakšpunktam ir kvalificējami kā "publiskas institūcijas", ja šie uzņēmumi patiešām autonomi nenosaka veidu, kādā tie sniedz šos pakalpojumus, jo publiska institūcija, uz kuru attiecas minētās direktīvas 2. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunkts, var noteicoši ietekmēt minēto uzņēmumu rīcību vides jomā;

3) Direktīvas 2003/4 2. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka persona, uz kuru attiecas šī tiesību norma, ir publiska institūcija attiecībā uz visu tās rīcībā esošo vides informāciju. Tādām komercsabiedrībām kā *United Utilities Water plc*, *Yorkshire Water Services Ltd* un *Southern Water Services Ltd*, kas atbilstoši minētās direktīvas 2. panta 2. punkta c) apakšpunktam var tikt uzskatītas par publiskām institūcijām vienīgi tiktāl, ciktāl, sniedzot sabiedriskos pakalpojumus vides jomā, tās ir kādas no šīs pašas direktīvas 2. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā norādītajām struktūrām vai personām pārraudzībā, nav jāsniedz vides informācija, ja nav strīda, ka tā neattiecas uz šādu pakalpojumu sniegšanu.

[Paraksti]